

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/121/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3124204408
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3124204408.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členiek senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. Miriam Štillovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matka - C. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Jozef Kováčik, s.r.o., so sídlom Horný Šianec 3137, Trenčín, IČO 47 251 913 a otec - E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. G. XXX, F., zastúpený: Mgr. Rastislavom Škultéty, advokátom, so sídlom F. H. F., I. XXX/X, o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky maloletého dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č.k. 26P/51/2024-92 zo dňa 02.05.2024, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Trenčín zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu. Súd rozhodol na základe návrhu matky, ktorá sa domáhala, aby sa zmenil upravený styk otca s dcérou tak, že tento je oprávnený sa stretávať s mal. A. každú páru sobotu v mesiaci v čase od 09.00 hod. do 12.00 hod. výlučne v prítomnosti matky a bez prítomnosti tretích osôb, a to výlučne v priestoroch verejnosti dostupných. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie zdôvodnil s poukazom na ust. § 2 ods. 1,2 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1,2, § 325 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), resp. § 360 CMP. V odôvodnení uznesenia súd uviedol, že matka neosvedčila právnu skutočnosť, v zmysle ktorej vzťahy účastníkov si vyžadujú dočasnú úpravu, ktorá neznesie odklad. Matka poukazovala najmä na nevhodné správanie otca, ktorého sa mal dopúšťať v mesiaci marec 2024, avšak z uznesenia OO PZ Trenčianske Teplice zo dňa 01.04.2024 vyplynulo, že vo veci prečinu sexuálneho zneužívania podľa § 201b ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť otec dieťaťa, bolo odmietnuté, nakoľko neboli zistené také skutočnosti, ktoré by preukazovali trestnoprávnu zodpovednosť a naplnenie znakov skutkovej podstaty prečinu. Súd nemal za osvedčené, že zdravotné problémy, ktorými mal. A. trpela, boli alebo mohli byť spôsobené ako dôsledok nevhodného a neprimeraného správania zo strany otca voči maloletej, a to s poukazom na vlastné lekárske zistenia a stanovené diagnózy i vyjadrené v lekárskejších správach a záznamoch. Taktiež zo správ PhDr. J. K., C. A. osvedčené, že maloletá netrpí pocitmi strachu a odmietania otca, ale naopak, má ho rada, teší sa na neho, neprejavuje voči nemu odpor alebo odmietanie. Súd ďalej konštatoval, že je narušený vzťah medzi matkou a otcom a jeho rodinou, to však neodôvodňuje naliehavú potrebu upraviť vzťahy medzi rodičmi a maloletou tak, ako to žiadala matka. Súd nezistil existenciu naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov, čím nedošlo k naplneniu zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia. Na záver uviedol, že samotná matka verbalizuje, že otcovi nechce brániť v styku s maloletou, preto súd očakáva, že pristúpi

k zodpovednému výkonu rodičovských práv a povinností nielen vo vzťahu k maloletej, ale aj vo vzťahu k otcovi s tým, že prebieha konanie o úpravu styku a znalecké dokazovanie je len jeden z dôkazných prostriedkov, na ktoré súd musí prihliadať.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP.

2. Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom zástupcu podala odvolanie matka maloletého dieťaťa. Žiadala, aby odvolací súd nariadil neodkladné opatrenie v súlade s jej návrhom. Odvolanie zdôvodnila poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) CSP. Odvolateľka zopakovala, že pred Okresným súdom Trenčín bola schválená dohoda rodičov, na základe ktorej bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať výživné sumou 620,- eur mesačne a na osobitný účet dieťaťa sumou 320,- eur mesačne, pričom v podstate bola prevzatá dohoda, uzatvorená ešte v roku 2020, počas ich spoločného pobytu vo L.. Matka uviedla, že už pri schvaľovaní dohody žiadala, aby najbližší príbuzní otca, najmä jeho matka, nezasahovali do výchovy dieťaťa, nakoľko ona ako matka má o výchove inú predstavu a styk tretích osôb má zlý vplyv na zdravie dieťaťa. Nezhoda v názoroch rodičov nie je v tom, či sa má otec s dieťaťom stretávať, ale vo forme, akou bude otec toto stretávanie realizovať. Pri návrate dcéry od otca nadobudla podozrenie na sexuálne zneužívanie dieťaťa, pričom toto bolo tak vážne, že súd signalizoval podozrenie príslušnej prokuratúre. Aj z tohto dôvodu žiadala, aby súd neodkladným opatrením aktuálne rozhodol, akým spôsobom je otec oprávnený sa s dieťaťom stretávať. Súd však jej návrh zamietol, pričom s dôvodmi sa matka nestotožňuje. Považuje odôvodnenie napadnutého uznesenia za nesprávne, vychádzajúce z nesprávneho zistenia skutkového stavu, pričom aj samotné konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletú, ktoré začalo 30.12.2022, považuje za zdĺhavé a neprejednanie sporu v primeranej lehote za porušenie práva na spravodlivý proces. Je to teda jedna z námietok a dôvodov, pre ktorý podala odvolanie, druhým dôvodom bolo nesprávne zistenie skutkového stavu. Súd zistil, že vzťahy medzi ňou ako matkou na jednej strane a otcom, ale aj jeho rodinou na strane druhej, sú napäté. Práve v tomto zistení je podstata nesprávnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, keď si neuvedomil, že návrh nesmeruje proti otcovi tak, že by požadovala čo len dočasný zákaz jeho stretávania sa s dieťaťom, ale že jej návrh smeruje v podstate proti jeho rodine a obmedzeniu, resp. vylúčeniu možnosti otca tejto rodine umožňovať byť v kontakte s dieťaťom a pôsobiť naň. Ona ako matka, ktorej je dieťa zverené do osobnej starostlivosti, nedokáže ovplyvniť konanie otca a jeho príbuzných, pokiaľ je negatívne zamerané proti nej a v konečnom dôsledku dieťaťu, keďže nie je prítomná pri styku. Skutočnosť, že každý z rodičov preferuje iný výchovný model, nebola a nie je dôvodom na neodkladnú úpravu pomerov, ale týmto dôvodom je dlhodobá pretrvávajúca nezhoda rodičov pri výchove dieťaťa, aktuálne zúžená na spôsob a rozsah styku otca s dieťaťom, teda iba na skutočnosť potreby zabezpečiť dieťaťu pri styku s otcom pocit bezpečia, ktorý mu vie dať iba ona ako matka.

3. K podanému odvolaniu sa prostredníctvom zástupcu vyjadril otec maloletého dieťaťa. Zamietnutie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia považuje za správne, pri matkou navrhovanom rozsahu a spôsobe styku dieťaťa s otcom nie je možné udržať a rozvíjať dostatočné rodinné a citové väzby medzi nimi, čo nie je v záujme maloletého dieťaťa. Samotné odvolanie matky je nedôvodné, a preto navrhol napadnuté rozhodnutie odvolacím súdom potvrdiť. Podľa neho je potrebné, aby čím skôr vo veci úpravy styku, ktoré prebieha, bol ustanovený súdny znalec, ktorý odpovie na položené otázky, čo umožní a pomôže súdu rozhodnúť vo veci. Návrh matky iba odďaľuje toto rozhodnutie a neprispieva k vyriešeniu problému.

4. Vo svojej replike matka maloletého dieťaťa uviedla, že trvá na podanom odvolaní. Je v záujme dieťaťa, ale aj oboch rodičov, aby bol do rozhodnutia vo veci styk s dieťaťom dočasne upravený, čo je podľa nej možné len neodkladným opatrením.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal vec v intenciách ust. § 65 a § 66 CMP a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP uznesenie prvoinštančného súdu podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

6. Pri rozhodovaní o tomto návrhu súd prvej inštancie vychádzal z princípov upravujúcich vydanie neodkladného opatrenia. Toto umožňuje súdu rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný jeho okamžitý zásah. Je celkom výnimočným opatrením a súd pri rozhodovaní musí vždy prihliadnúť na to, aby prípadným vyhovením návrhu nedošlo k neprimeranému zásahu do práv dotknutých osôb. Na tieto okolnosti potrebné obzvlášť prihliadať pri rozhodnutiach týkajúcich sa maloletých detí, kde

súd prihliada v prvom rade na ich záujmy, a teda musí zvažovať, či bez takéhoto rozhodnutia hrozí ujma práve na ich strane. V prípade maloletých detí pritom nemusí potreby dočasnej úpravy vyplývať len z naliehavosti situácie, ale aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na takejto dočasnej úprave pomerov. Pri posudzovaní sa okrem iného zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, resp. ohrozenie jeho vývinu a pod.

7. V tomto prípade súd prvej inštancie zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala iného určenia styku otca s maloletou dcérou oproti predchádzajúcej dohode. Matka žiadala, aby styk bol obmedzený na čas od 09.00 hod. do 12.00 hod. každú párnú sobotu v mesiaci, výlučne v jej prítomnosti a bez prítomnosti tretích osôb v priestoroch verejnosti dostupných. Vo veci sa vedie konanie na úpravu styku s maloletým dieťaťom, pričom matka nadobudla podozrenie, že otec zneužíva stretávanie sa s dcérou a môže dôjsť aj k jej zneužívaniu. Súd prvej inštancie pri zamietnutí návrhu poukázal na neosvedčenie matkou opísaných skutočností, resp. vychádzal aj z dovtedy vykonaného dokazovania. Je potrebné zdôrazniť, že v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa dokazovanie nevykonáva v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní, ale stačí len tzv. osvedčovanie. V tomto prípade je nepochybné, že rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 22.09.2023 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bola mal. A. zverená do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať výživné spolu sumou 940,- eur vrátane tvorby úspor a v časti úpravy styku súd vylúčil rozhodovanie na samostatné konanie. Z uznesenia OO PZ Trenčianske Teplice, resp. Okresnej prokuratúry Trenčín vyplynulo, že vo veci prečinu sexuálneho zneužívania nebolo zistené žiadne konanie otca, ktoré by mohlo naplniť znaky skutkovej podstaty tohto prečinu, prípadne, ktoré by preukazovalo trestnoprávnu zodpovednosť. Takiež zo správ o zdravotnom stave dieťaťa súd nemal preukázané, že zdravotné problémy ktorými maloletá trpela (najmä gynekologického pôvodu) boli alebo mohli byť spôsobené ako dôsledok nevhodného a neprimeraného správania zo strany otca. Zo správy C. J. K., PhD. naopak súd mal osvedčené, že maloletá netrpí pocitmi strachu a odmietania otca, ale naopak, má ho rada, teší sa na neho, neprejavuje voči nemu odpor alebo odmietanie. Z uvedeného aj pre odvolací súd vyplynulo, že nehrozí zo strany otca k maloletému dieťaťu žiadne nebezpečenstvo, pre ktoré by bol nutný neodkladný zásah súdu a obmedzené stretávanie otca s dcérou. Doteraz boli vzťahy vyriešené na základe dohody, ktorú rodičia uzatvorili ešte počas spolužitia vo L., I.. vedie sa konanie vo veci samej vo vzťahu k úprave styku otca s dieťaťom. Z uvedeného nevyplýva, že by existoval akýkoľvek dôvod na zužovanie doteraz upraveného styku, resp. aby tento prebiehal v prítomnosti matky na verejných priestranstvách bez prítomnosti ďalších príbuzných zo strany otca. V tomto smere potom rozhodnutie súdu aj odvolací súd považuje za správne, keď návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý. Aj z odvolania matky vyplynulo, že neodkladným opatrením by súd mal nahradiť nečinnosť v konaní vo veci samej týkajúcej sa úpravy styku, prípadne návrh smeroval proti tomu, aby otec sa v čase styku s dcérou nestýkal aj z jeho ďalšími príbuznými, resp. aby s nimi dcéra neprišla do kontaktu. K tomuto odvolací súd podotýka, že neodkladné opatrenie nemá za úlohu nahrádzať prípadnú nečinnosť súdu v konaní o veci samej. Tiež pokiaľ matka poukazuje na zamedzenie kontaktu dcéry so širším príbuzenstvom otca, k tomuto tiež nemôže smerovať nariadenie neodkladného opatrenia. V tomto prípade súd prihliada na potreby dieťaťa a jeho najlepšie záujem. To v súčasnej dobe predstavuje mať kontakt s oboma rodičmi. Nevhodné správanie otca k dieťaťu sa doteraz nijako nepotvrdilo. Naopak, z vyjadrenia dcéry vyplynulo, že otca má rada, nemá problém sa s ním stretávať. Tak, ako na to poukázal aj súd prvej inštancie, problémom sú napäté vzťahy medzi rodičmi a zlá komunikácia. Toto však nie je dôvod obmedziť styk otca s dcérou, resp. tento umožniť len za prítomnosti matky. Na základe takto zistených a osvedčených skutočností dospel aj odvolací súd k záveru, že rozhodnutie prvostupňového súdu o zamietnutí návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia považuje odvolací súd za logické a správne. Z týchto dôvodov uznesenie ako vecne správne potvrdil.

8. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov konania nemá.

9. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).